

**MINISTRY OF HIGHER AND SECONDARY SPECIAL
EDUCATION OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN
SAMARKAND STATE INSTITUTE OF FOREIGN LANGUAGES**

INTERCULTURAL COMMUNICATION THROUGH THE PRISM OF TOURISM IN UZBEKISTAN: EXPERIENCE, CURRENT ISSUES AND PERSPECTIVES

MADANIYATLARARO MULOQOT O'ZBEKISTON TURIZMI NIGOHIDA: TAJRIBA, DOLZARB MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR

**XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN
MATERIALLARI
PROCEEDINGS
OF INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

Samarkand , June 29-30, 2020

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

САМАРҚАНД ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ИНСТИТУТИ

**МАДАНИЯТЛАРАРО МУЛОҚОТ ЎЗБЕКИСТОН
ТУРИЗМИ НИГОҲИДА: ТАЖРИБА, ДОЛЗАРБ
МУАММОЛАР ВА ИСТИҚБОЛЛАР**

**INTERCULTURAL COMMUNICATION THROUGH
THE PRISM OF TOURISM IN UZBEKISTAN:
EXPERIENCE, CURRENT ISSUES AND PERSPECTIVES**

**Халқаро илмий-амалий анжумани
МАТЕРИАЛЛАРИ**

**PROCEEDINGS
of international scientific-practical conference**

Самарқанд шаҳри, 2020 йил, 29-30 июнь

Samarkand city, June 29-30, 2020

**Самарқанд – 2020
Samarkand – 2020**

равишда) худонинг барҳақлигини теран англайди ва ўзининг унга алоқадорлигини идрок этади. Бунга асосланган сўфийлар ўзларини, кўпинча, аҳл ал-ҳақиқат («ҳақиқий борлик кишилари») деб ҳисоблайдилар.

Сўфизмнинг дастлабки назариётчиларининг психологик тадқиқотлари гносеологик характердаги масалаларни қўтариб чиқишига олиб келди деб эътироф этади Е.Э.Бертельс. Бу олим моҳиятан шариат, тариқат, ҳақиқат учлиги айни пайтда билишнинг уч босқичига ҳам мос келади деб ҳисоблайди. Бу босқичлар: 1) *Илм ал-йақин* («ишончли билим»). Бу шариат босқичида одатдаги мантиқий билишдир; 2) *айн ал-йақин* («тўлиқ ишонч»). Бу солик тариқат босқичида оладиган билимдир; 3) *Ҳақҳ ал-йақин* («ҳақиқий ишонч»). Бу билишнинг айнан ҳақиқат босқичига мос шаклидир. [2;107-108].

Демак, юқорида кўрсатилган унсурлар ўзига хос мавқега эга бўлиб, сўфийларнинг турмуш тарзида муҳим аҳамият касб этади.

Адабиётлар:

- 1.Бертельс Е.Э. Сўфизм ва тасаввуф адабиёти. Рус тилидан Ибодулла Мирзаев таржимаси. Т.-“Ўзбекистон Миллий энциклопедияси”. Давлат илмий нашриёти. 2005.
- 2.Мухаммадходжаев А. Гносеология суфизма. Душанбе. Дониш.1990.
- 3.Шайх Нажмиддин Кубро “усули ашара”дан./Ислом тасаввуфи манбалари.(Тасаввуф назарияси ва тарихи). Илмий мажмуа. Тузувчи, сўзбоши ва изоҳлар муаллифи филология фанлари доктори, профессор Ҳамидулла Болтабоев. “Ўқитувчи” нашриёт-матбаа ижодий уйи. Тошкент-2005.

БАДИЙ ТАРЖИМАДА МИЛЛИЙ-МАДАНИЙЛИКНИ АКС ЭТТИРИШ МАСАЛАЛАРИ

*Йўлдошев Улуғбек Равшанбекович
Фалсафа доктори, Ўзбекистон Давлат
Жаҳон Тиллари Университети
E-mail : yoldoshev@yandex.ru*

Бадиий таржимада миллий-маданийликни акс эттириш масалалари кўплаб изланувчиларнинг тадқиқот обьекти сифатида ўрганилган бўлса ҳам, халигача бу мавзуда турли мунозаралар олиб борилмоқда. Баъзи тилшунослар, таржимашунослар аслиятдаги лексик бирликнинг маъносини таржима бериш кераклигини таъкидласа, яна бошқалари эса бундай лексик бирликларни таржима матнiga тўғридан-тўғри олиб ўтиш зарур деб ҳисоблайдилар. Бу эса бадиий таржиманинг бу каби муаммолари хусусида қайта-қайта мурожаат этиш истагини билдиради.

Миллий-маданий ўзига хослик лексиканинг турли қатламларида ифодаланади. Бундай лексика инсон ҳаёти ва унинг барча ранг-барангликларини акс эттиради. Б.Исмоилованинг фикрига кўра, географик тушунчалар, маданий-тарихий терминлар, реалиялар номлари, миллат турмуш тарзи ва маданиятининг ўзига хослигини, қардошлиқ алоқалари, инсон кийимлари ва тана аъзолари номлари, ўсимлик ва ранг маъносини англатувчи сўзлар, кўп маънолилик хусусияти, коннотатив ва тасвирий ифода маъноларига эга сўзлар миллий-маданий ўзига хосликни англатувчи сўзлар хисобланади [5, 70]. Фикримизча, бу номлар гурухига расм-русумлар, анъана ва одатлар, диний қарашлар номларини ҳам киритиш мумкин. Одатда, бундай номлар жамият томонидан қабул қилинган хисобланади.

Сўзлар турли тилларда ўзларининг денотатив маъноларига кўра бир бирига мос тушади, лекин ифода маъноларига кўра фарқ қилиши мумкин. Сўзларнинг ифода маъноларидаги фарқ кўплаб омилларга, жумладан, маданий-этнографик хусусиятлар, турли мамлакат халқларининг ўзига хослиги, экологик шароитларнинг ҳар хиллиги,

ижтимоий жиҳатдан жамият аъзоларининг турли қатламларга ажралиши кабиларга боғлиқ бўлади.

Лингвистик адабиётларда “миллий-маданий моҳият”, “миллий ўзига хослик”, “миллий маданиятнинг хусусиятлари”, “миллий-маданий ўзига хослик”, “миллий колорит”, “миллий-маданий семантика, этносемалар ва ижтимоий-маданий маъно”, “миллий ўзига хос маъно”, “миллий алоқадорлик семаси”, “худудий-маданий компонент ёки маданий компонент” терминлари қўлланади. Улар орасида семантиканда миллий ўзига хосликни тўлиқ ифодалай оладиган тил бирлиги миллий-маданий ўзига хослик термини ҳисобланади.

Миллий-маданий ўзига хослик тушунчаси орқали семантик лексик бирликларнинг миллий ўзига хос воқелик, халқларнинг ижтимоий-тарихий ва иқтисодий ривожланиш хусусиятлари, миллий маданият, анъана ва маросимларнинг маълум бир хусусиятлари тушунилади. Миллий-маданий ўзига хослик тушунчаси қўйидагиларни ўз ичига олади: а) миллий-маданий маънога эга лексик қатлам, б) маданий компонентли маънога эга сўз, в) миллий-маданий коннотацияга эга сўз.

Миллий-маданий маъно термини денотатив-сигнификатив маъноли сўзларни билдиради ва мутлоқ миллий-маданий моҳиятни ифодалайди. Масалан, ўзбек тилидаги “паранжи” сўзи миллий-маданий маъноли термин ҳисобланади. Бу терминлар гурухига муқобилий йўқ сўзлар ҳам кириб, бундай сўзларнинг эквиваленти бошқа тилда мавжуд бўлмайди. Улар реалиялар, хос сўзлар деб ҳам аталади.

Маданий компонентли маънога эга сўзлар, одатда, эквивалент лексик бирликлар ҳисобланиб, ўзида миллий маданиятнинг ўзига хос маъносини ифодалайди ва бошқа тилдаги лексик бирликлар билан аталади. Масалан, ўзбек тилидаги “сандиқ” сўзининг эквивалентлари инглиз тилида “*chest*”, “*trunk*” сўзлариdir. Лекин, уларнинг вазифалари жиҳатдан бир биридан фарқи мавжуд. Масалан, сандиқнинг ўзбек тилидаги қўшимча вазифаси маданий компонент маънени ифодалайди. Сандиқ, одатда, уй-рўзгор жиҳози ҳисобланади. Лекин, қадимдан ўзбек халқи сандиқни уйнинг меҳробига жойлаштиради ва устига қўрпа-тўшаклар йиғиб қўяди. Бундан ташқари, ўзбек халқи расм-русларига кўра, келиннинг ота-онаси келин қуёв ҳонадонига кетаётган пайтда бериладиган “келин сепи” деб аталган турли уй-рўзгор анжомлари, қўрпа-тўшаклар қаторида сандиқ ҳам бўлади. Сандиқнинг мана шу қўшимча маънолари унинг маданий компонент маънолари ҳисобланади.

Миллий-маданий коннотацияга эга сўзлар асосан, стилистик воситалар билан боғлиқ коннотатив маънолар ҳисобланади. Бунда, стилистик воситалар ёрдамида яратилган тасвирий ифода бирликларнинг баъзи коннотатив маънолари бошқа тилда учрамаслик ҳолатлари билан боғлиқ. Масалан, инглиз тилида “as light as a feather” (патдек енгил) иборасининг ўзбек тилидаги муқобили “кушдек енгил” ибораси ҳисобланади.

Мазкур рисоламиизда бадиий таржимада миллий-маданийликни акс эттириш масаласини инглиз тилига таржима қилинган ўзбек халқ латифалари мисолида кўриб чиқамиз. Айнан маданий бўёқдорликка эга бўлган лексик бирликлар ёрдамида кулги яратилган латифалар ўзига хос аҳамиятга эга ва уларни таржима қилишда таржимон қийинчиликларга дуч келиши табиий.

Ўзбек халқ латифаларида ҳам миллий-маданий лексик бирликлар ёрдамида яратилган бир неча латифалар борки, улар тадқиқ этиш учун аҳамиятлидир. Жумладан, “Салла ва савод” латифасида ҳам шу каби ҳолатни учратиш мумкин.

Мазкур латифада ўзбек миллий кийими ҳисобланган *салла* миллий-маданий лексик бирлик воситасида кулги эффиқти яратилмоқда. Ўзбек халқи анъанавий миллий кийимлари сирасига дўппи, яктак, белбоғ, иштон, чорик, телпак, салла, чопон, маҳси-ковушлар киради. Ушбу кийимларнинг ҳар бири ўзининг маросимий маъносига эга.

Салла I (а. – сават, тўрхалта; тугун) – узунлиги 1,5 метрдан 7 метргача бўладиган, дўппи, қулоқ, телпак устидан ўраладиган сидирға мато, дока; мусулмон эркакларининг бош кийими. II. Маърака-маросимларда тухумга қорилган хамирдан салла шаклида ўраб, ёғда пишириладиган миллий пишириқ; ўрама [8, 428]. Демак, салла сўзининг иккинчи маъносида ўзига хос миллий маъно мавжудлиги қўриниб турибди. Ушбу сўзининг биринчи маъноси, яъни кийим турини англатиб келганда ҳам, назаримизда миллий маъно мавжуд. Фикримизча, **салла** сўзининг Ўрта Осиёга кириб килиши ислом динининг бу ерга ёйилиши билан боғлиқ. Ўрта асрларда туркий халқлар орасида олиму-уламолар, дин пешволари, ўқимишли инсонлар салла кийиб юришган. Хозирги кунда эса **салла** бош кийимидан асосан, имом хатиблар фойдаланишади. Демак, салла диний уламоларни оддий инсонлардан ажралиб туришида ҳам муҳим рол ўйнайди. Фаразимизча, қадимдан арабларда, Ўрта асрларда мусулмон туркий ва бошқа халқларда салла кенг кўламда фойдаланиб, унинг бош ва қулоқни иссиқ-совуқдан асраш вазифасидан ташқари яна бир вазифаси ҳам бўлган. Бу халқлар савдо ёки бошқа юмуш билан узоқ юртларга сафар қилган вақтларда бирор савдогар йўлда қазо қилиб қоладиган бўлса, унинг салласи кафан вазифасини ҳам бажарган бўлиши мумкин. Салланинг иккинчи маросимий таом маъноси унинг биринчи – кийим маъносидан метафорик маънода олинган.

“Салла ва савод” латифа инглиз тилига М.Петерсон томонидан таржима қилинган. Латифа сарлавҳаси “The Intelligent Turban” тарзида ўгирилган. М.Петерсон мазкур латифадаги “**салла**” миллий-маданий лексик бирлигини инглиз тилидаги эквиваленти “**turban**” сўзи билан алмаштирган. Бу борада М.Петерсоннинг фикрига қўшиламиз, чунки OALD луғатда ушбу сўзининг қўйидаги изоҳини учратдик: *a long piece of cloth wound tightly around the head, worn, for example, by Muslims or Sikh men* [1, 1649]. Бу айнан ўзбек халқи орасида кенг тарқалган ва ҳозирда ҳам истемолда бўлган “**салла**” сўзини англаади.

“**Салла**” миллий-маданий лексик бирлиги “Салла – чопоннинг эгаси” [6, 192]. латифасида ҳам қўлланган. Мазкур латифанинг таржимасида ҳам М.Петерсон “**салла**” сўзини тўғри таржима қила олган. Инглиз тилига ўгирилган “The Owner of a Turban and a Robe” [3, 76]. латифасида “**салла**” сўзининг эквиваленти қилиб “**turban**” сўзи танланган. Мазкур латифада бундан ташқари ўзбек халқининг миллий кийими “**чопон**” сўзи ҳам қўлланган бўлиб, таржимон ушбу сўзни “**robe**” деб таржима қилган. Ушбу сўзининг инглиз тили изоҳли луғатларида қўйидаги маъноларини учратиш мумкин: 1. *A long, loose outer piece of clothing, especially one worn as a sign of rank or office at a special ceremony* (узун, кенг кийим устидан кийиладиган кийим бўлиб, маҳсус маросимда унвон ёки мансаб белгиси сифатида кийилади) [1, 1316]. 2. *A long loose piece of clothing, worn by an importarnt person such as a priest during an official ceremony* (узун кенг кийим бўлиб, расмий маросим давомида диний амалларни амалга оширадиган шахс томонидан кийилади) [2, 1290]. Демак, **robe** (мантия, ридо) асосан расмий маросимларда диний амалларни амалга оширадиган шахс томонидан кийилади.

Ўзбек халқ латифаларидан қўлланган “**тўн**”, “**чопон**” миллий-маданий лексик бирликлари эса халқимиз орасида маҳсус маросимлардан ташқари ҳар кунги ҳаётимизда ҳам кенг фойдаланилади. Юқорида таъкидлаб ўтганимиздек, “**тўн**” сўзи “**чопон**” сўзининг синоними хисобланади. Буни ЎТИЛда ҳам кўриш мумкин: *тўн – олди очиқ, паҳтали ёки паҳтасиз узун устки миллий кийим; чопон* [8, 238]. Тўнсўзи ўзбек халқ миллий кийимларидан бири ҳисобланади. Анъанавий кийим-кечаклар этноснинг ўзига хос этноижтимоий рамзи ёки ҳар бир халқнинг этник мансублигини, ижтимоий ва оиласи ҳолатини кўрсатувчи ўзига хос “этник паспорт” бўлган [2, 299]. Дарҳақиқат, одамни кийимсиз кўз олдимизда гавдалантириб бўлмаганидек, ҳар бир этносни ҳам анъанавий миллий либосларисиз тасаввур қилиш мушкул. Бир сўз билан айтганда, миллий кийимлар халқнинг ўзига хос этно-таърифий тимсоли ҳисобланади.

Шу боисдан ҳам ҳар бир халқ ўз хўжалик йўналиши, турмуш тарзи, яшаётган миintaқасидаги иқлим, ижтимоий тузум, мафкуранинг баъзи унсурлари, урф-одатлар, диний эътиқод меъёrlарига мос тарзда кийинган. Қолаверса, кийим тараққиёти билан ҳамоҳанг тарзда ўзига хос кийиниш маданияти ҳам ривожланиб боради. О.А. Сухарева ҳақли равища таъкидлаганидек, кийимларнинг турли-туман янги кўринишлари яратилишига кишилар турмуш тарзи, меҳнат фаолияти ва иқлим таъсири билан бирга ўша жамият маданий тараққиёти ва эстетик диidi ҳам сезиларли таъсир этган [7, 299].

Ўзбек халқининг ҳам ижтимоий келиб чиқиши, иқлими, турмуш тарзи нуқтаи назардан бир қатор миллий кийимлари мавжуд бўлиб, улар регионал жиҳатдан сезиларли даражада фарқ қиласди. Масалан, А.Ашировнинг таъкидлашича, Фарғона водийси ўзбеклари ёзда анъанавий миллий кийим-бош тарзида – дўппи, яктак, белбоғ, иштон, чориқ, қишида эса – телпак, чопон, белбоғ, шим, махси-ковуш кийиб юришган [4, 183]. Бундан хулоса қилиб, “тўн” сўзини ўзбек тили миллий-маданий лексик бирлиги таркибиغا киритишимиз мумкин.

Ўзбек халқ латифаларида “*тўн*”, “*чопон*” сўзлари қўлланган бир нечта латифаларни учратишимиз мумкин. Жумладан, “Барибир келади” [6, 177]. латифасида қўйидаги жумлада “*чопон*” сўзи қўлланган: *Бир қуни Афандининг чопонини ўгри олиб кочди, Афанди ўғрининг орқасидан қувлаб ўтирасдан, тўғри қабристонга бориб, бир очиқ гўр устида ўтиреди.* Ушбу латифада қўлланган “*чопон*” сўзини М.Петерсон инглиз тилига “*robe*” тарзида таржима қилган: *Once a robber stole Afandi's robe. Afandi didn't run after him, instead he went to the cemetery and sat by a freshly dug grave. (He will Come Here)* [3, 79]. Бундан ташқари “Подшонинг инъоми” [6, 206]. латифасида ҳам “*чопон*” сўзининг синоними “*тўн*” сўзи билан боғлиқ қулги ҳолат акс этган: *Подшио бир маросимда атоқли одамларга тўн кийгизди ва Афандини масхара қилиш учун унга эшакнинг тўқимини берди.* Таржимон “*тўн*” сўзини ҳам инглиз тилига “*robe*” тарзида ўгирган: *Once, at a feast, the king decided to present all the outstanding people with the gift of a new robe, but in order to tease Afandi, he presented him with a donkey's blanket.* (A Present from the King) [3, 87].

Демак бадиий таржимада, хусусан, латифалар таржимасида халқларнинг миллий маданияти, урф-одатлари, турмуш тарзи, ўзига хос анъаналарини тўғри талқин қилган ҳолда хорижий тилларга таржима қилиш аслиятдаги кулгини таржима матнига ҳам олиб ўтишда катта аҳамиятга эга. Бу жиҳат латифаларни таржима қилишда адекват таржимага эришишга ва ўқувчининг аслият матнидаги кулгини тўлақонли ҳис этишига ёрдам беради.

Адабиётлар :

1. Hornby A.S. “Oxford Advanced Learner’s Dictionary”. – Oxford: Oxford University Press, – P.1649.
2. Macmillan For Advanced Learners. Printed and bound in Malaysia, in 2010.– P.1290.
3. Peterson Marilyn. Treasury of uzbek legends and lore. – T.: Qatortol – Kamolot, 2000.– P.76.
4. Аширов А. Ўзбек халқининг қадимий эътиқод ва маросимлари. – Т.: А.Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси нашриёти, 2007. 183-б.
5. Исмаилова Б. Категория образности и средства ее выражения в словообразовательной системе английского и киргизского языков: Дисс. ... канд. филол. наук. – Т., 1989. – С. 70.
6. Саримсоқов Б, Йўлдошева Ф. Афанди латифалари. –Т.: Адабиёт ва санъат нашриёти, 1990. – Б.192.
7. Сухарева О.А. Древние черты в головных уборах народов Средней Азии. Среднеазиатский этнографический сборник. – М., 1954.–С. 299.
8. Ўзбек тилининг изоҳли луғати. З-жилд. – Т.: Ўзбекистон миллий энциклопедияси, 2007. – Б.428.

45.	<i>Ходжаева Гулшод Бахадировна</i> ХОРИЖЙ ТИЛШУНОСЛИКДА НОРМА ТАЛҚИНІ	121
46.	<i>Fayzullayev Xurshid</i> FRANSUZCHA VA O'ZBEKCHA RASMIY HUJJATLARNING TEHNIK XUSUSIYATLARI	123
47.	<i>Мардиев Бегали</i> ИЗХОРЛОВЧИ ҚУРИЛМАЛАР ПЕРИФРАЗАЛАРИ ҲАҚИДА МУЛОҲАЗАЛАР	125
48.	<i>Aliyeva Gulzoda Tulqinovna, Aliyeva Nargiza Tulqinovna</i> FRAZEOLOGIYADA MILLIY OLAM TASVIRI (<i>fransuz va o'zbek xalq maqollari misolida</i>)	128
49.	<i>Кўчкорова Садоқат Тошпулатовна</i> ЭРТАКЛАРЛАРНИ ТАЛҚИН ҚИЛИШГА ОИД ЁНДАШУВЛАР ХУСУСИДА	129
50.	<i>Atamuradova Mavzuna Usmonovna, Zang Ying</i> 欲頼 XITOY TILIDA BO'G'IN	132
51.	<i>Atamuradova Mavzuna Usmonovna</i> XITOY TILIDA 把字句 NING IFODALANISHI	134
52.	<i>Mirzahmedov Sirojiddin Rahmatulla o'g'li</i> GABRIEL GARSIA MARKESENING "YOLG'IZLIKNING YUZ YILI" ASARIDAGI METAFORIK VOSITALAR	136
53.	<i>Mirzahmedov Sirojiddin Rahmatulla o'g'li</i> LOS PRÉSTAMOS LINGÜÍSTICOS EN LA LENGUA ESPAÑOLA	138
54.	<i>To'rayeva Maftuna Akbar qizi</i> L'INFLUENCE DES FRANCOPHONES SUR L'ENRICHISSEMENT DE LA LANGUE FRANÇAISE	140
55.	<i>Abdumurodova Makhfuzा Dilmurodovna</i> LEXIQUE DE L'ARCHITECTURE DES MONUMENTS HISTORIQUES	142
56.	<i>Abdumurodova Makhfuzা Dilmurodovna</i> L'IMPORTANCE DES STÉRÉOTYPES FRANÇAIS DANS LA COMMUNICATION INTERCULTURELLE	145

III SECTION . FOREIGN LANGUAGES AS A BASIS FOR THE INTERPRETATION OF CULTURAL HERITAGE

57.	<i>Холбеков Мухаммад Нурқосимович</i> ФРАНЦУЗ ҚАҲРАМОНЛИК ЭПОСИ: ("РОЛАНД ҲАҚИДА ҚЎШИҚ" ДОСТОНИ)	149
58.	<i>Chi Daojia</i> THE CONTRASTIVE ANALYSIS OF CHINESE PREPOSITIONS "GĒI, DUĪ" AND CORRESPONDING UZBEK AUXILIARIES / AFFIXES	153
59.	<i>Anvarova Marifat Narzulloevna</i> THE ROLE OF «LATAIF AL-AMSAL» IN THE DEVELOPMENT OF PAREMIOLOGICAL DICTIONARIES IN THE ARABIC AND PERSIAN-TAJIK LITERATURE	157
60.	<i>Ли Диди</i> СРАВНИТЕЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ МЕТАФОРЫ "ЖИЗНЬ-ЭТО РАСТЕНИЕ" В КИТАЙСКИХ И АНГЛИЙСКИХ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ТЕКСТАХ	162
61.	<i>Қаршибаева Улжан Давировна, Алиева Гулзода Тулқиновна</i> ОНОРЕ ДЕ БАЛЬЗАКНИНГ ТЕОДОР ДРАЙЗЕР ИЖОДИГА ТАЪСИРИ	168
62.	<i>Рахимов X. Р.</i> БЕШИНЧИ НУТҚ ФАОЛИЯТИ ТУРИ БЎЛГАН ТАРЖИМА ҲАҚИДА	170
63.	<i>Хандамова Маърифат Акрамовна</i> АБУ РАЙХОН БЕРУНИЙНИНГ ЛИНГВОФАЛСАФИЙ ҚАРАШЛАРИ ТАҲЛИЛИ	172
64.	<i>Туробов Бекпулат Нурсатуллаевич</i> Е. Э. БЕРТЕЛЬС ТАСАВВУФНИНГ АСОСИЙ УНСУРЛАРИ ҲАҚИДА	174
65.	<i>Йўлдошев Улугбек Равшонбекович</i> БАДИЙ ТАРЖИМАДА МИЛЛИЙ-МАДАНИЙЛИКНИ АКС ЭТТИРИШ МАСАЛАЛАРИ	176